

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Rådgivning för yrkesmässig trädgårdsodling

Utvärdering av tre projekt - 2011

Rapportnr: 2012:38

ISSN: 1403-168X

Rapportinnehåll: ARCH Research AB

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Landsbygdsenheten

Rapporten finns som pdf på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland under Publikationer

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte	3
1.3 Målgrupp	3
1.4 Metod	3
1.5 Register.....	4
1.6 Frågeformulär.....	4
1.7 Genomförande.....	4
2. RESULTATREDOVISNING	6
2.1 Inledning	6
2.2 Deltagande	7
2.3 Informationsvägar	8
2.4 Utvärdering	9
2.5 Framtid.....	13
2.6 Bakgrundsfrågor om den intervjuade.....	16
3. ANALYS OCH KOMMENTARER	26

1. INLEDNING

1.1 Bakgrund

Länsstyrelsen Västra Götalands län har låtit genomföra en utvärdering av tre projekt inom verksamheten med kompetensutveckling riktad till landsbygdsföretagare inom ramen för Landsbygdsprogrammet. Denna rapport redogör för utvärderingen av aktiviteterna inom området ”Rådgivning för utveckling av yrkesmässig trädgårdsodling”.

ARS Research AB är ett undersökningsinstitut med huvudsaklig inriktning på undersökningar och utvärderingar för offentlig sektor. ARS grundades 1999 och har sedan starten genomfört över 600 olika undersökningssupdrag. Bland våra återkommande uppdragsgivare finns Länsstyrelsen Västra Götalands län.

1.2 Syfte

Syftet med utvärderingen är att få ett allmänt omdöme om Länsstyrelsens kompetensutvecklingskurser inom aktiviteterna inom området ”Rådgivning för utveckling av yrkesmässig trädgårdsodling”.

1.3 Målgrupp

Målgrupp för undersökningen är de cirka 104 personer som har medverkat i aktiviteterna ”Rådgivning för utveckling av yrkesmässig trädgårdsodling”.

Om målgruppen kan allmänt sägas att de får anses ha en stark relation till såväl ämnet som uppdragsgivaren. De känner väl till uppdragsgivaren och de har medverkat i aktiviteterna. I övrigt kan sägas att målgruppen får anses bestå av väletablerade, vuxna personer i huvudsak boende på landsbygden. Målgrupper med dessa karaktäristika är också, generellt ur undersökningsteknisk synvinkel, mycket bra målgrupper.

1.4 Metod

Undersökningen är genomförd som en kvantitativ totalundersökning inom målgruppen.

Datinsamlingen har skett genom telefonintervjuer.

1.5 Register

Länsstyrelsen Västra Götalands län har svarat för register över målgruppen.

1.6 Frågeformulär

Ett frågeformulär har utarbetas efter Länsstyrelsen Västra Götalands läns informationsbehov och syftet med undersökningen.

Arbetet med frågeformuläret har följt ARS:s sedvanliga arbetsfördelning. Denna innebär i korthet att:

Länsstyrelsen har svarat för frågeområden. Det man vill veta och få svar på i undersökningen. ARS har ansvarat för frågeformulering och formulärutformning. Det vill säga att frågorna mäter det de avser att mäta och att formuläret är trevligt och smidigt för den intervjuade att besvara.

Länsstyrelsen har godkänt frågeformuläret före fältarbetsstart.

1.7 Genomförande

Efter väl genomfört förberedelsearbete påbörjades fältarbetet.

Fältarbetet omfattar följande arbetssteg:

Ett uppstartsmöte via telefon där intervjufrågor, informationsbrev, m.m. fastställdes.

Informationsbrev sändes ut till målgruppen.

Genomförande av telefonintervjuer.

Dataregistrering och databearbetningar.

Brutto	104
A-bortfall	
Dubblätt	
Tekniskt bortfall (saknar telefonnummer, fel telefonnummer, felton etc.)	9
Ej anträffade efter fler än 7 kontaktförsök	13
Nettourval	82
Vägran	1
Genomförda intervjuer	81
Svarsfrekvens	99 procent

2. RESULTATREDOVISNING

2.1 Inledning

I detta kapitel redovisas undersökningens resultat. Rapporten följer frågeformulärets disposition. Frågorna anges vidare med fullständig formulering med indragen kursiverad text i rapporttexten. Frågetexter och svarsalternativ kan vara förkortade i diagrammen.

Ett litet, faktiskt antal svarande för vissa frågeställningar kan ge korrekta, men ”missvisande” svar då få svarande medför stora procentuella variationer, eftersom varje svarande utgör en stor andel (procent) av svarspopulationen.

I de frågor där de intervjuade har kunnat lämna flera svarsalternativ, summerar inte procentandelarna till 100 procent. Procentandelarna visar då hur stor andel av samtliga som har avgivit just det aktuella svaret.

Merparten av resultaten är presenterade i grafisk form. Den grafiska presentationen baseras på totalresultaten för varje fråga. Därtill är intressanta resultat i delmålgrupper kommenterade i den löpande texten.

För mer ingående studier av undergrupper kan det fullständiga tabellverket i bilaga 1 studeras.

Värdena i tabellerna är avrundade till närmaste hela procenttal. Anges 0 procent i tabellen innebär det att färre än 0,5 procent har avgivit svar. Anges inget värde, innebär det att ingen intervjuad har avgivit svar. Summan i diagrammen samt i tabellerna kan i vissa fall summera till någon procent lägre eller högre än 100 procent. Detta beror på att värdena är avrundade till närmsta heltal.

Frågor som har besvarats av färre än 6 personer redovisas generellt inte, i enlighet med branschens regler för skyddande av intervjuades anonymitet.

2.2 Deltagande

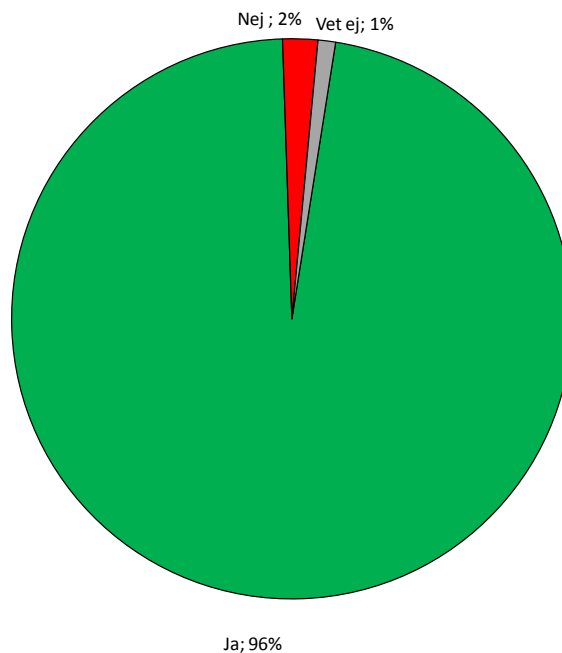
Intervjun inleds med frågor om den intervjuade har deltagit i de aktuella aktiviteterna. Den första frågan har följande formulering:

1. *Har Du deltagit i Länsstyrelsens aktiviteter inom "Rådgivning för utveckling av yrkesmässig trädgårdsodling"?*

I stort sett samtliga (96 procent) svarar Ja på frågan.

Stämmer det att Du har deltagit i Länsstyrelsens aktiviteter inom rådgivning för utveckling av yrkesmässig trädgårdsodling?

Bas: Samtliga

När svarsbilden är så enhetlig på totalnivå, är det av naturliga skäl inga större skillnader mellan svaren i delmålgrupperna.

I den följande frågan läser vi upp de aktiviteter som den intervjuade, enligt registerfilen ska ha deltagit i. Nedan frågans formulering:

2. Enligt våra noteringar har du deltagit i följande rådgivningsbesök av Kirsten Jensen:

– Datum/år

– Datum/år

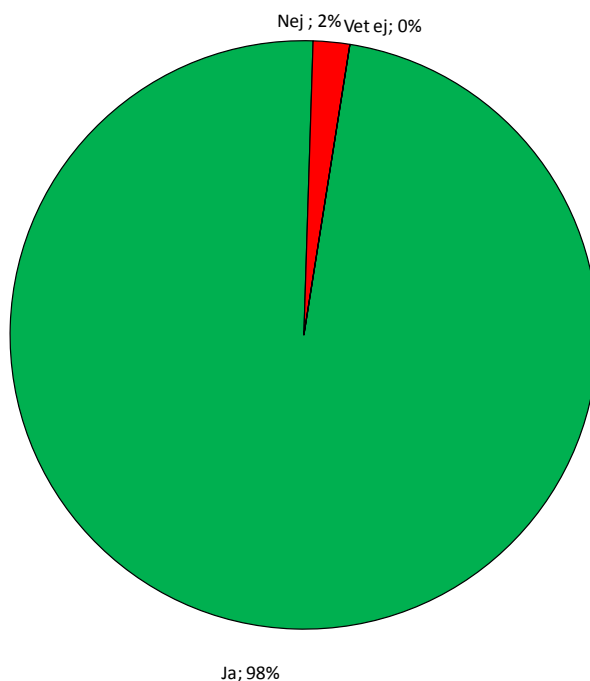
– Datum/år

Stämmer det?

Också här är svarsbilden entydig. 98 procent svarar att de har deltagit i de olika aktiviteter vi läser upp.

Har Du deltagit i följande aktiviteter?

Bas: Samtliga

Inte heller här är det några skillnader mellan delmålgrupperna.

2.3 Informationsvägar

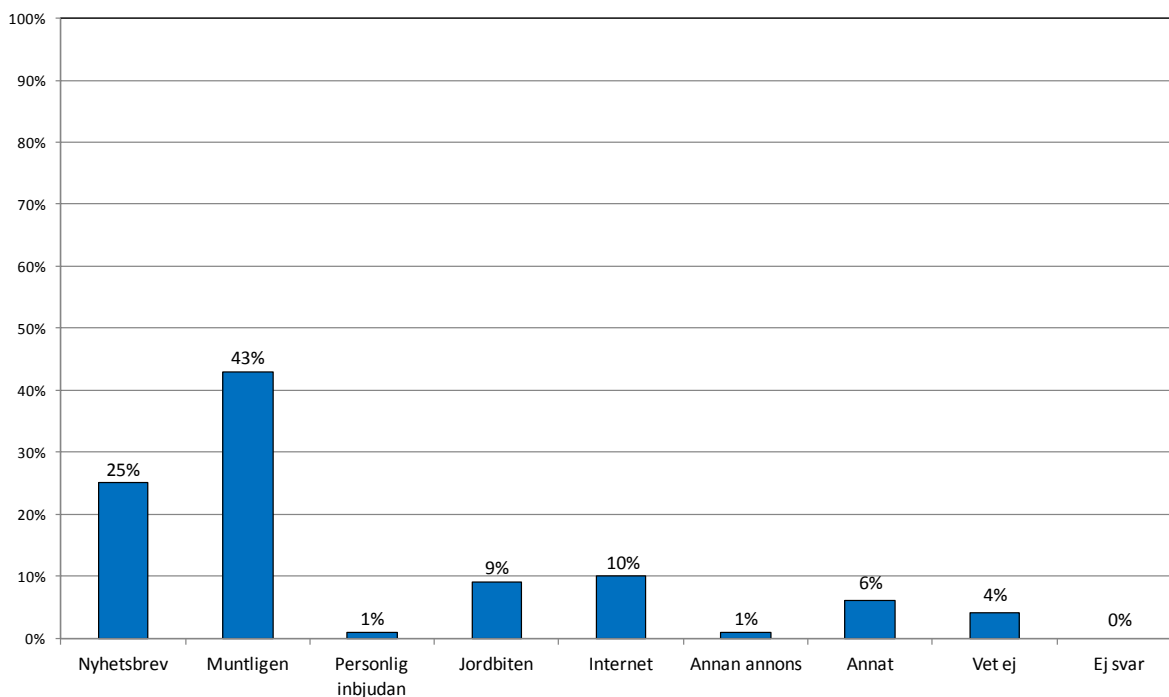
Vi frågar hur man fått information om de aktiviteter som man har deltagit i.

3. Vilket var för Dig det första eller det huvudsakliga sättet att få reda på att rådgivningen fanns? (Ett alternativ anges)

När det gäller aktiviteterna kring Trädgårdsodling är en muntlig inbjudan för de flesta den viktigaste eller den första källan där de fick information. 43 procent ger det svaret. 25 procent svarar Infoblad/ nyhetsbrev. 10 procent säger internet och 9 procent tidningen Jordbiten.

Första eller huvudsakliga sättet för att få reda på aktiviteterna

Bas: Har deltagit

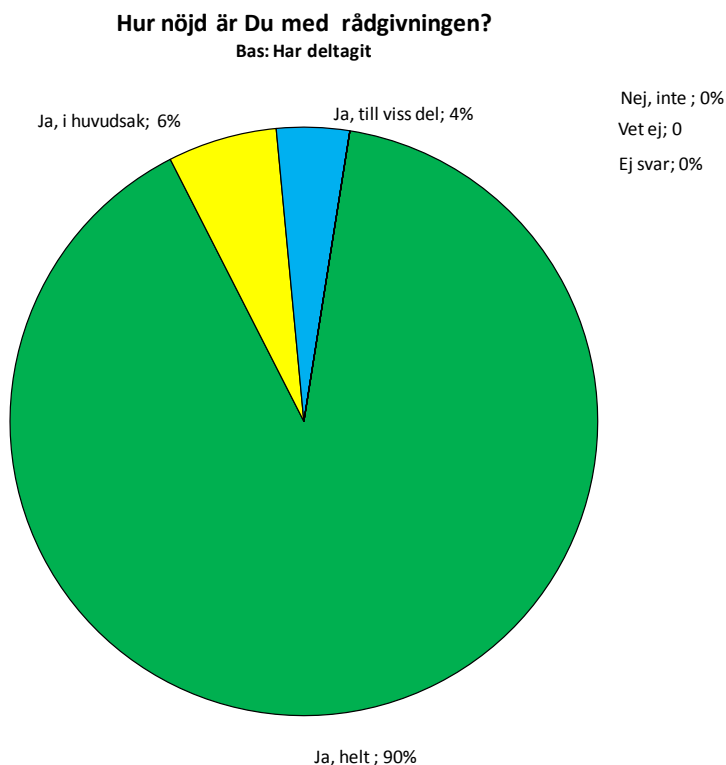
Vi ser en viss skillnad i svarsmönstren mellan olika åldersgrupper. De äldsta (61 år +) anger oftare nyhetsbrevet än vad de yngsta (- 40 år) gör, 35 procent av de äldsta mot 10 procent bland de yngsta. Av de yngsta är det 50 procent som svarar ”Muntligen”, mot 43 procent av alla.

2.4 Utvärdering

Vi ber de intervjuade svara på hur nöjda de är med de aktiviteter de har deltagit i. Frågan har följande formulering:

4. Är Du **nöjd** med rådgivningen? Välj ett av följande svarsalternativ.

Rådgivningen får mycket goda omdömen av deltagarna. 9 av 10 (90 procent) ger högsta betyg och ytterligare 6 procent ger näst högsta betyg på den fyrgradiga svarsskalan. Ingen uttrycker missnöje.

När svaren på totalnivå är så enhetliga är det självfallet inga markanta skillnader mellan olika delmålgrupper.

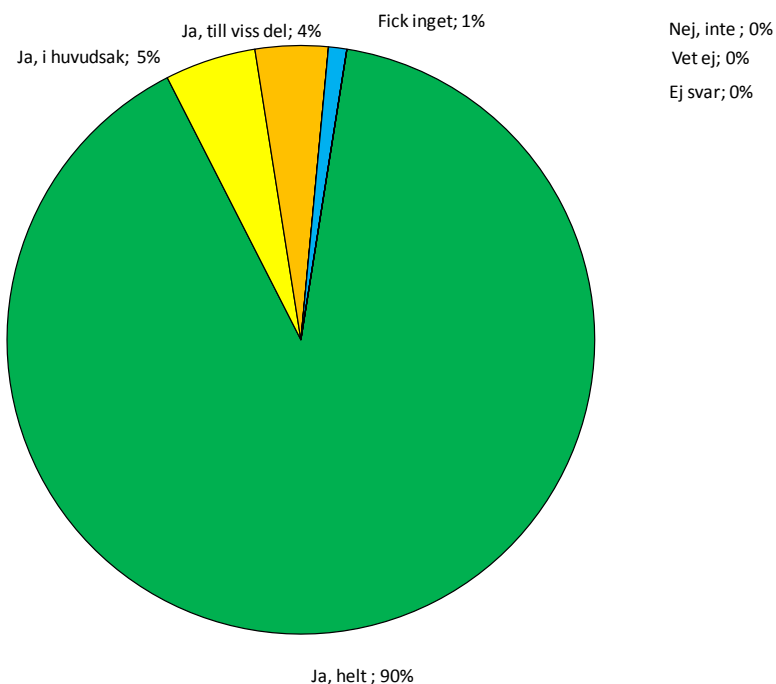
Nästa område vi ber deltagarna att utvärdera är informationsmaterialet. Frågan har följande formulering:

5. *Är Du nöjd med **informationsmaterialet**, om du fick efter rådgivningen? Välj ett av följande svarsalternativ.*

Också informationsmaterialet ges ett gott omdöme. 90 procent ger högsta betyg (Helt nöjd) och ytterligare 5 procent ger näst bästa betyg (I huvudsak nöjd). En procent svarar att de inte har fått något informationsmaterial.

Är Du nöjd med informationsmaterialet?

Bas. Har deltagit

Åter är skillnaderna mellan delmålgrupperna högst marginella.

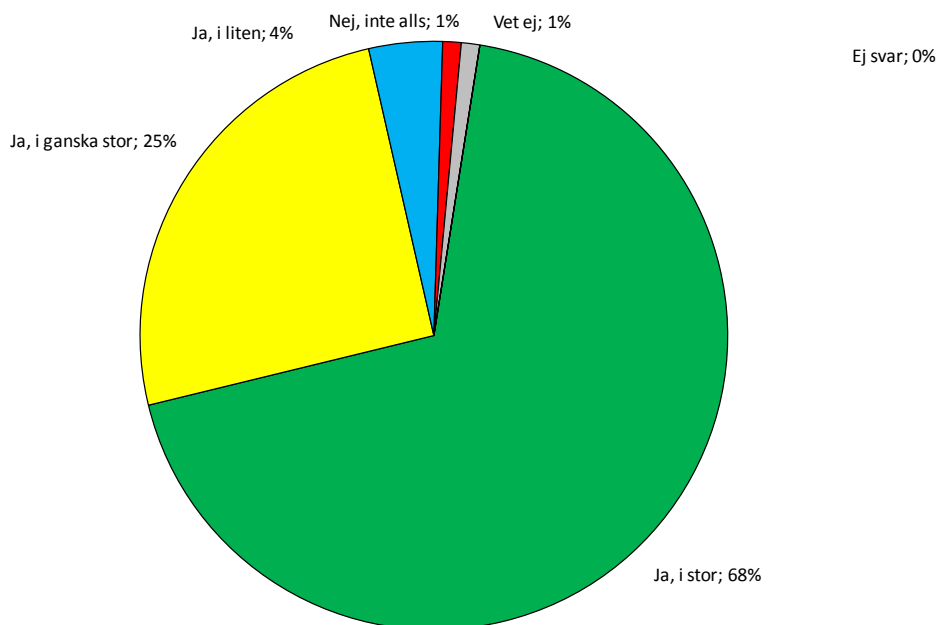
Den följande frågan gäller om man anser att man har fått nya kunskaper genom deltagandet i rådgivningen om yrkesmässig trädgårdsodling.

6. Har Du fått *nya kunskaper* genom rådgivningen?

Nio av tio (93 procent) svarar att de har fått nya kunskaper genom de aktiviteter de har deltagit i. 68 procent svarar i Stor utsträckning och 25 procent svarar i Ganska stor utsträckning.

Har Du fått nya kunskaper?

Bas: Har deltagit

Inte heller har är det några större skillnader mellan olika svarsgrupper in undersökningen. Alla är mycket nöjda.

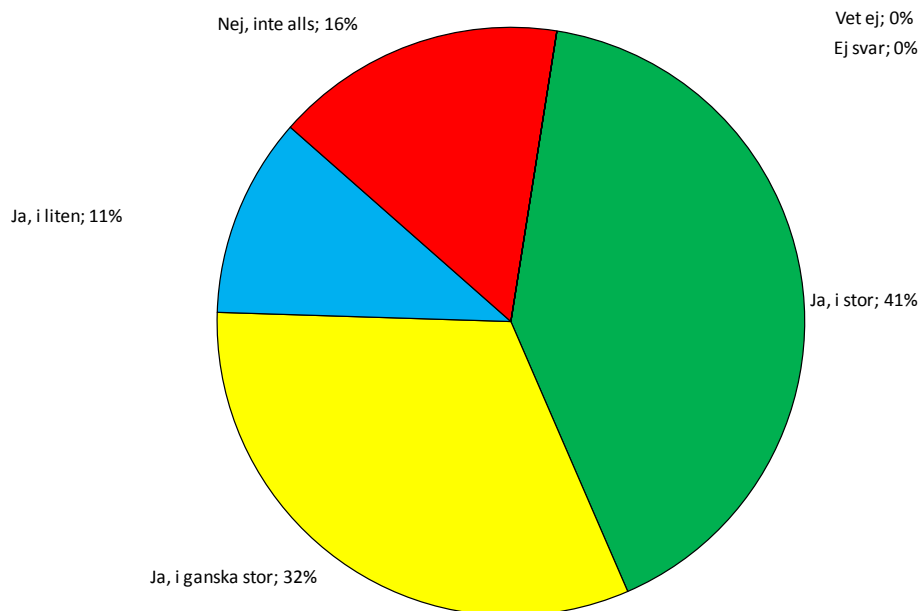
Vi frågar om man bedömer att aktiviteterna har bidragit till att stärka det egna företaget.

7. Har rådgivningen bidragit till att stärka Ditt företag?

Också här ser vi att merparten av deltagarna är positiva. 41 procent svarar i Stor utsträckning och 32 procent svarar i Ganska stor. Endast 16 procent svarar Inte alls.

Har aktiviteterna stärkt Ditt företag?

Bas: Har deltagit

Vi ser att kvinnorna är mer positiva i sina bedömningar än vad männen är 45 procent mot 37 procent anger i stor utsträckning. Åldersmässigt är de yngsta (- 40 år) de mest positiva, av dem anger hela 60 procent i Stor utsträckning, men de är samtidigt endast 10 svarande i gruppen.

Skulle man då rekommendera aktiviteterna till andra? Vi ställer följande fråga.

8. Skulle Du **rekommendera** rådgivningen till andra?

Tvivals utan Ja. Alla, 100procent svarar Ja på frågan.

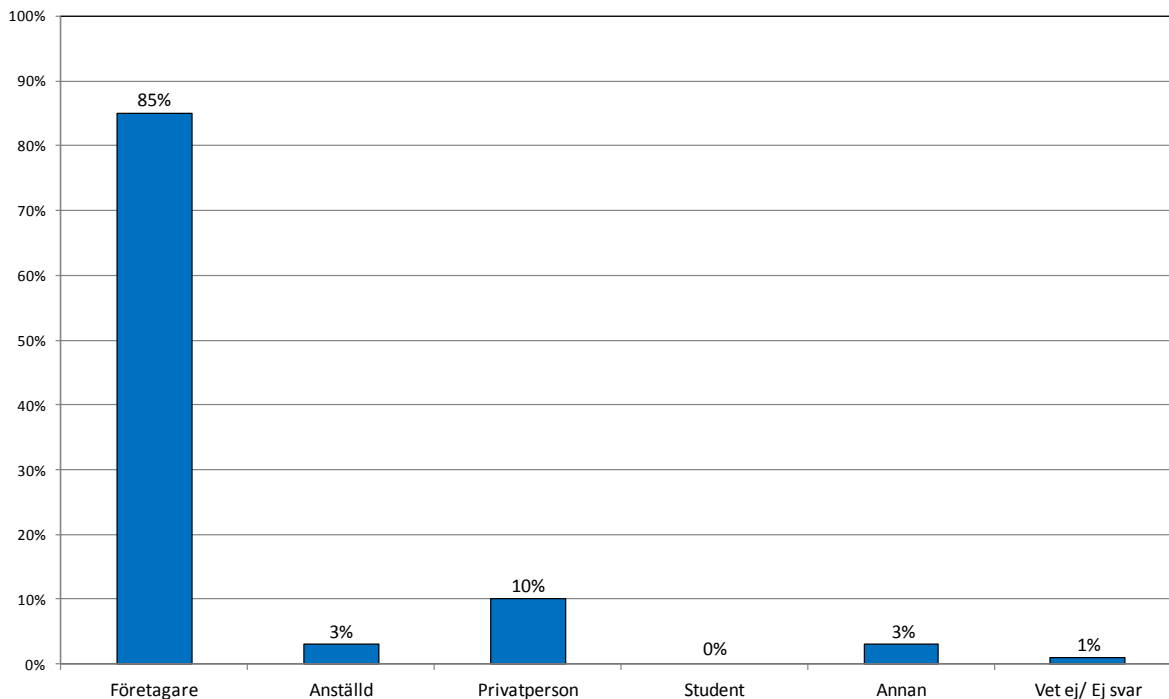
2.5 Framtid

Nästan alla (85 procent) deltog i aktiviteterna som företagare och 10 procent som privatpersoner. 3 procent är anställda.

9. Deltog Du i rådgivningen som LÄS UPP I TILL 4.

I vilken roll deltog Du i rådgivningen?

Bas: Har deltagit

Vi ber de intervjuade ange i vilken utsträckning aktiviteterna har bidragit till företaget. Frågan är formulerad som en huvudfråga med fyra delfrågor.

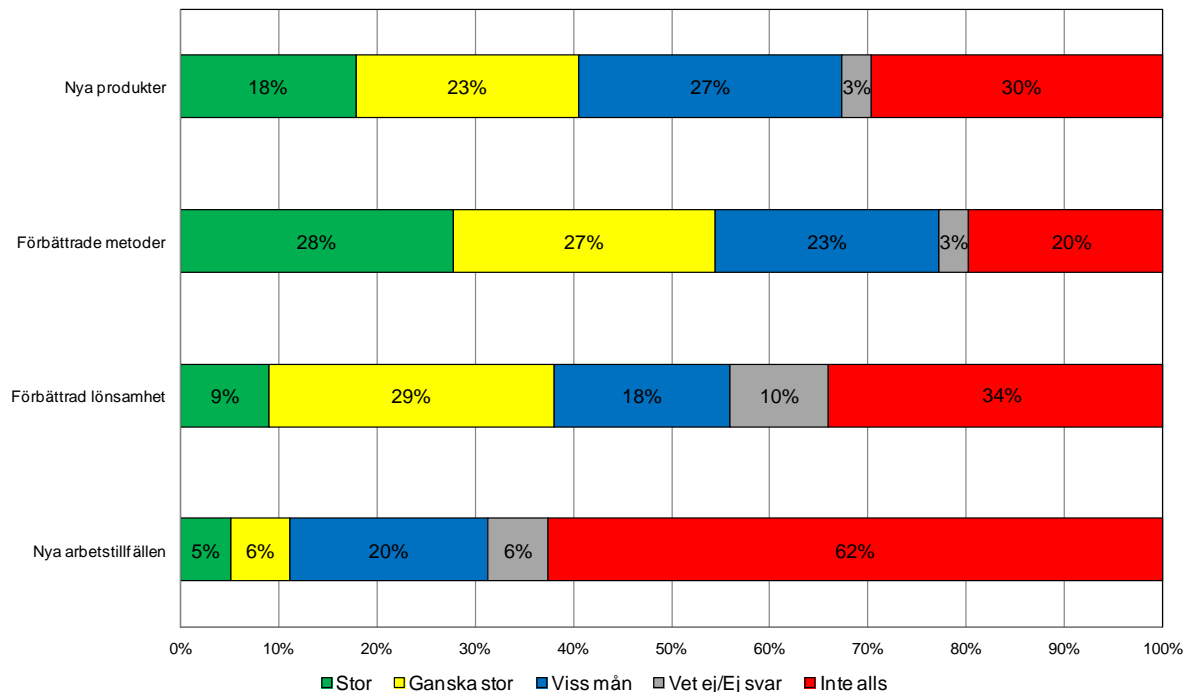
I vilken utsträckning har rådgivningen bidragit till att Du/ företaget Du är verksam i har

10. introducerat/vidareutvecklat **nya produkter/tjänster eller inriktningar**?
11. förbättrat era **produktions-/arbetsmetoder**?
12. förbättrat **lönsamheten**?
13. skapat nya **arbetstillfällen** i företaget?

Nya produkter och tjänster och nya förbättrade arbetsmetoder är de främsta bidragen till deltagarnas verksamheter. Hela 78 procent av deltagarna svarar att de har fått förbättrade arbetsmetoder, 28 procent svarar "I stor utsträckning". I en tredjedel av företagen har det i alla fall i viss mån bidragit till nya arbetstillfällen.

I vilken mån har aktiviteterna bidragit till

Bas: Har deltagit

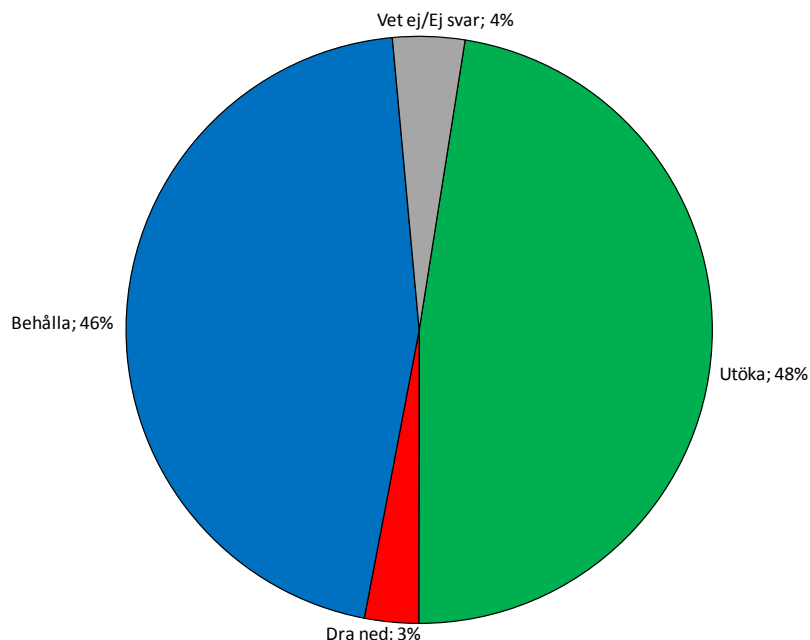
Vi ställer också en fråga om vilka planer man har för verksamheten under de närmaste fem åren. Frågan har följande formulering:

14. Vilka är Dina planer för verksamheten under de närmaste fem åren?

Hälften (48 procent) svarar att de planerar att utöka verksamheten och nästan lika stor andel (46 procent) svarar att de ska behålla nuvarande omfattning.

Planer för de närmaste åren?

Bas: Har deltagit

Svarsmönstren mellan delmålgrupperna är inte förvånande för ARS. Det är främst de yngre (- 40 år), som planerar att utöka verksamheten, 70 procent ger det svaret. Av de äldsta är det 38 procent som planerar att utöka och 54 procent som planerar att behålla nuvarande nivå. Att det är en relativt liten andel av de äldsta som planerar en utökning får ses som naturligt. Av männen är det 43 procent som svarar Utöka, bland kvinnorna är den andelen 55 procent.

2.6 Bakgrundsfrågor om den intervjuade

Intervjun avslutas med bakgrundsfrågor om den vi har intervjuat. Den första frågan inom detta block gäller vilken verksamhet de har.

15. *Vad har ni för typ av verksamhet/ verksamheter/ planerar ni?*

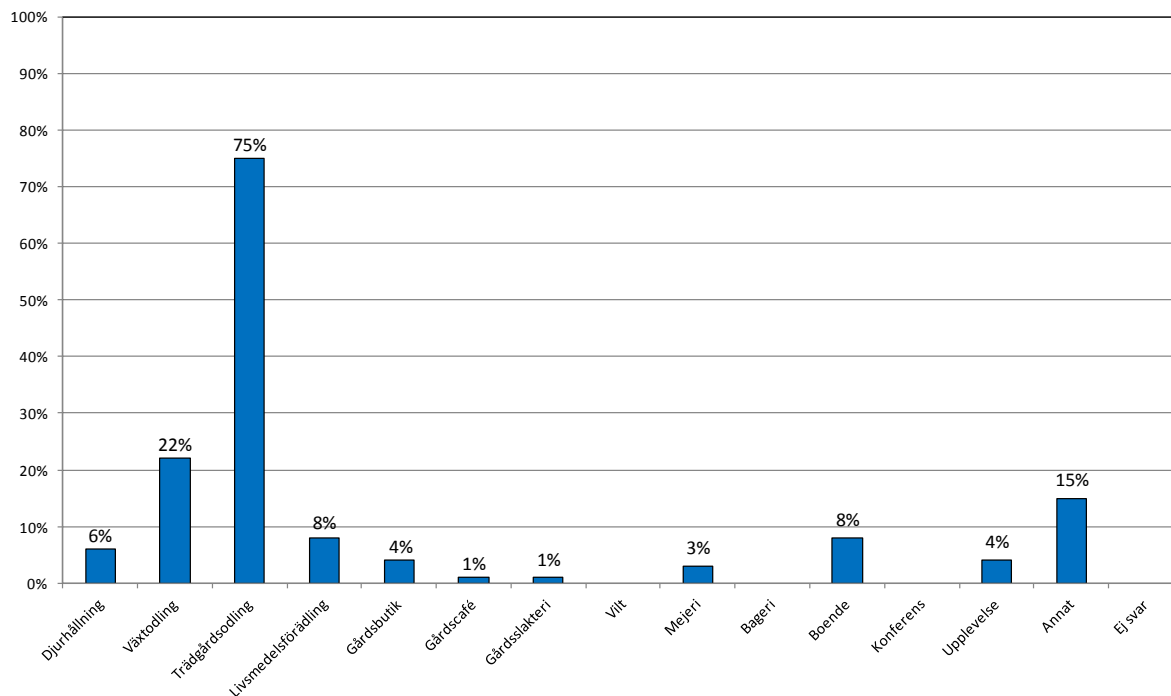
Deltagarna i aktiviteterna kring trädgårdsodling bedriver i första hand just trädgårdsodling, 75 procent ger det svaret. 22 procent svarar växtodling. Övriga svar ges av ett fåtal svarande.

P1248

Diarienummer: 604-28753-2011

Typ av verksamheter

Bas: Har deltagit

16. Kan Du specificera vilken typ av trädgårdsodling ni bedriver?

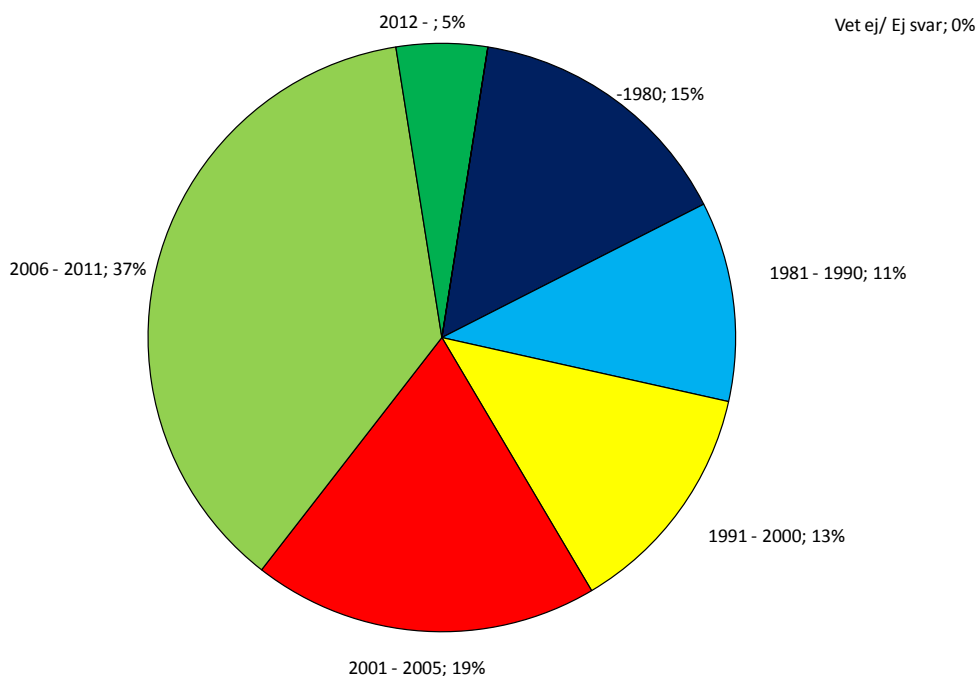
Svaren på fråga 16. Finns listade i tabellbilagan.

17. Vilket år startade ni / när planerar ni att starta er verksamhet?

Det genomsnittliga startåret för verksamheten är 1998. 37 procent svarar att de startade verksamheten mellan 2006 och 2011. Övriga deltagare har en god och jämn spridning över tid som man har bedrivit verksamheten.

När startade ni (planerar) verksamheten?

Bas: Har deltagit

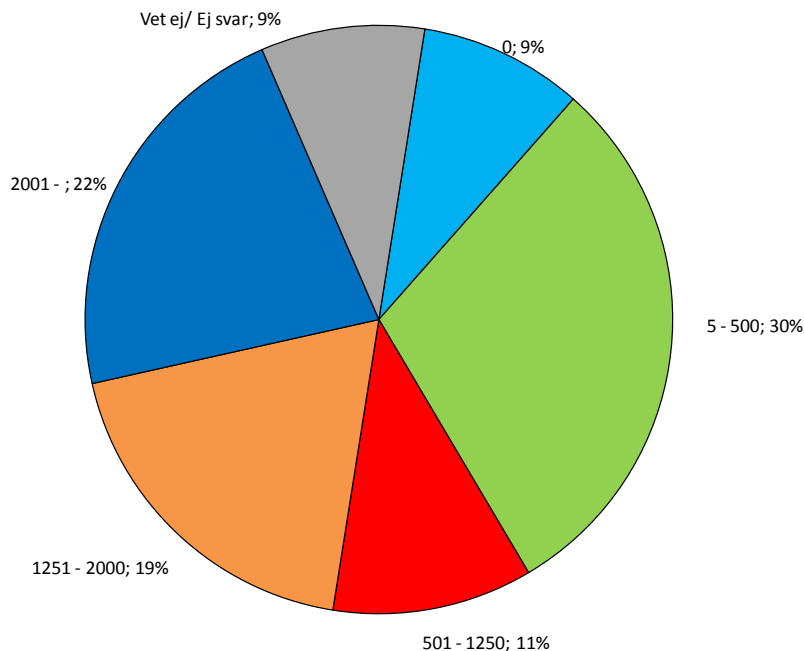

18. Hur många årsarbetstimmar las i företaget, inklusive Dig, under 2010? Det räcker med ett ungefärligt värde.

I genomsnitt lades det ned 1 700 timmar i de olika verksamheterna under verksamhetsåret 2010. Det inkluderar de 9 procent som svarar att de inte har lagt ned någon tid alls i verksamheten. En fjärdedel (22 procent) svarar att de har lagt ned mer än 2 000 arbetstimmar i verksamheten.

Årsarbetstimmar i företaget under 2010

Bas: Har deltagit

Bland kvinnorna lägger man i genomsnitt ned 1 500 arbetstimmar och bland männen 1 800 arbetstimmar. De äldsta svarar 2 200 timmar och de yngsta 1 150 arbetstimmar.

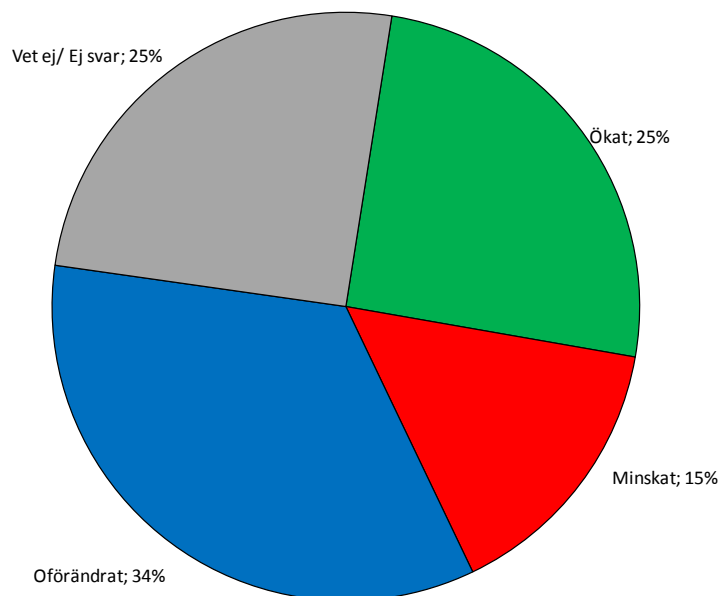
Nästa fråga gäller om verksamhetstiden har ökat under perioden 2008 till och med 2010.

19. Har antalet årsarbetstimmar i företaget ökat eller minskat mellan 2008 och 2010?

En av fyra (25 procent) svarar att antalet arbetstimmar i företaget har ökat. För en tredjedel, 34 procent, är antalet arbetstimmar oförändrat.

Förändring av antal arbetstimmar mellan 2008 och 2010

Bas: Har deltagit

70 procent av de upp till 40 år svarar att de inte vet om antalet arbetstimmar har förändrats. De är dock bara 10 svarande.

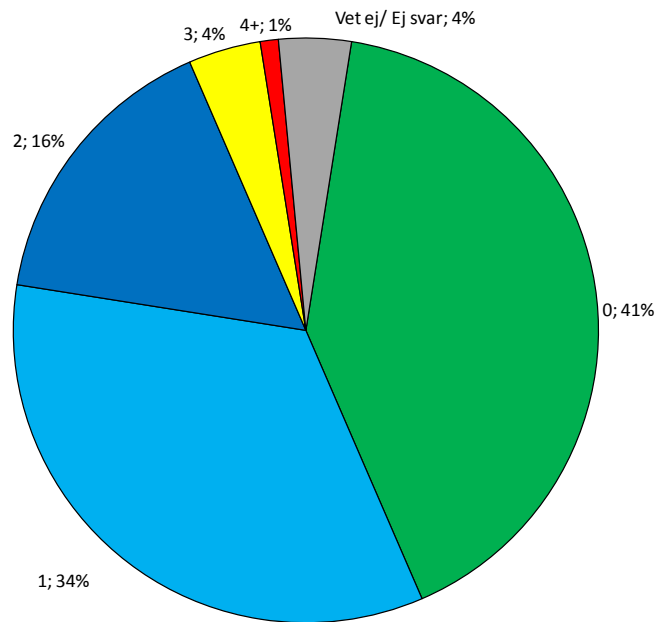
20. Hur många hel- respektive deltidsanställda finns i företaget inkl dig?

I genomsnitt har företagen 0,9 heltidsanställda och 2,0 deltidsanställda. Vad gäller antalet heltidsanställda är det inga större variationer mellan olika delmålgrupper. Ser vi till deltidsanställda svarar männen 2,6 mot kvinnorna 1,1. Bland de yngsta är det 0,8 deltidsanställda och bland 41 – 60 åringarna 2,0 och bland de över 60 år 2,4 deltidsanställda.

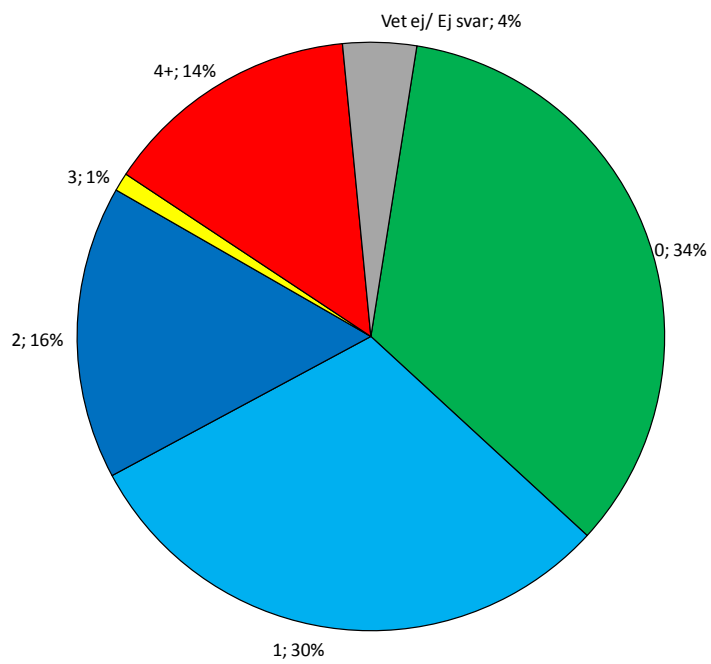
Antal Heltidsanställda i företaget

Bas: Har deltagit

Antal deltidanställda i företaget

Bas: Har deltagit

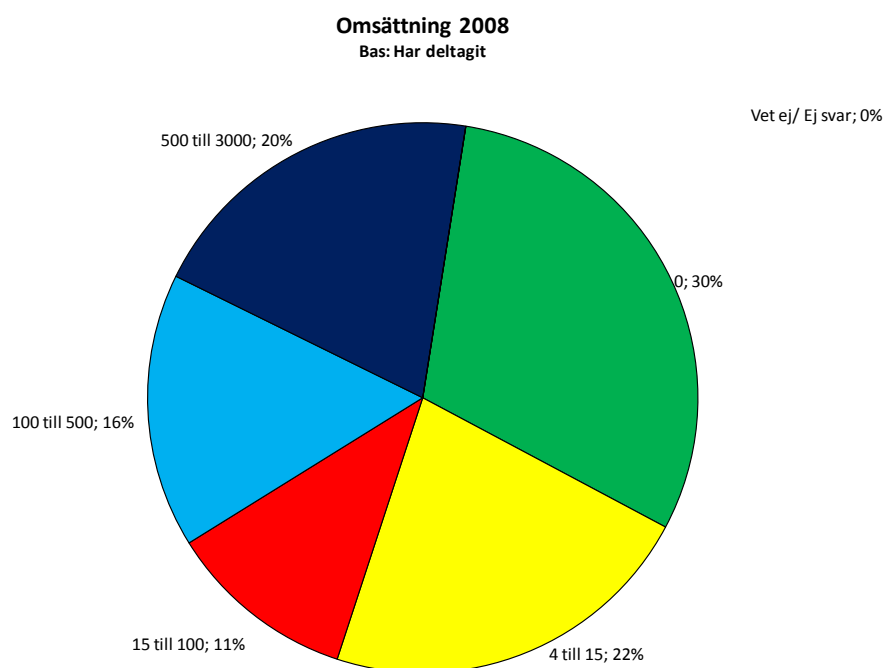

P1248

Diarienummer: 604-28753-2011

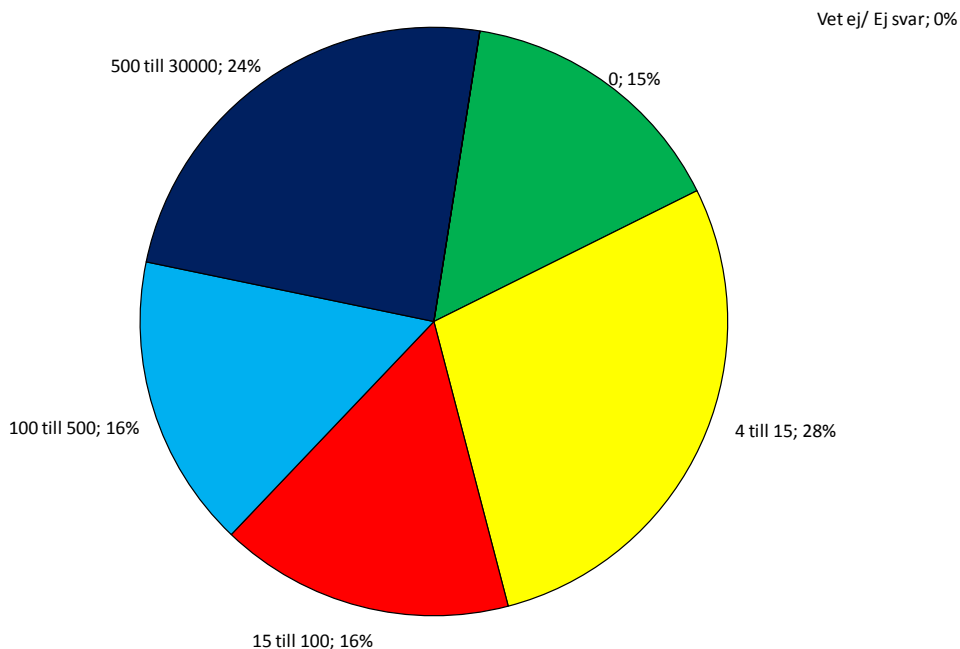
21. Hur mycket omsatte ni under 2008 respektive 2010? Det räcker med en ungefärlig siffra.

I genomsnitt omsatte företagen 704 000.- kronor verksamhetsåret 2008. 2010 hade den genomsnittliga omsättningen ökat till 789 000.- kronor.

Omsättning 2010

Bas: Har deltagit

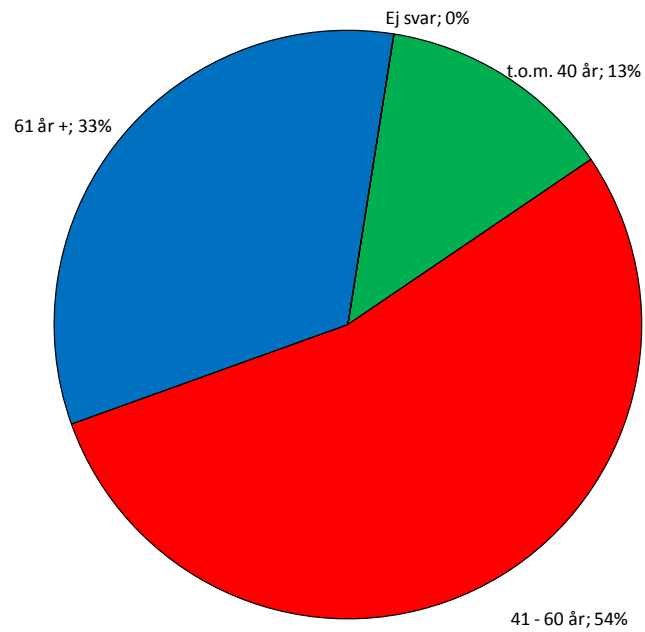
De män som har besvarat frågorna har en omsättning 2010 på 1,2 miljoner kronor, mot kvinnornas 211 000.- kronor. Omsättningen bland de unga är relativt blygsam 134 000.- kronor (2010). De över 40 år uppger omsättningssiffror på närmare 900 000.- kronor (891 000.- respektive 871 000.- kronor).

22. Vilket år är Du född?

Genomsnittsåldern bland de svarande är 54,2 år. Männen är 57,0 år och kvinnorna 50,2 år i genomsnitt.

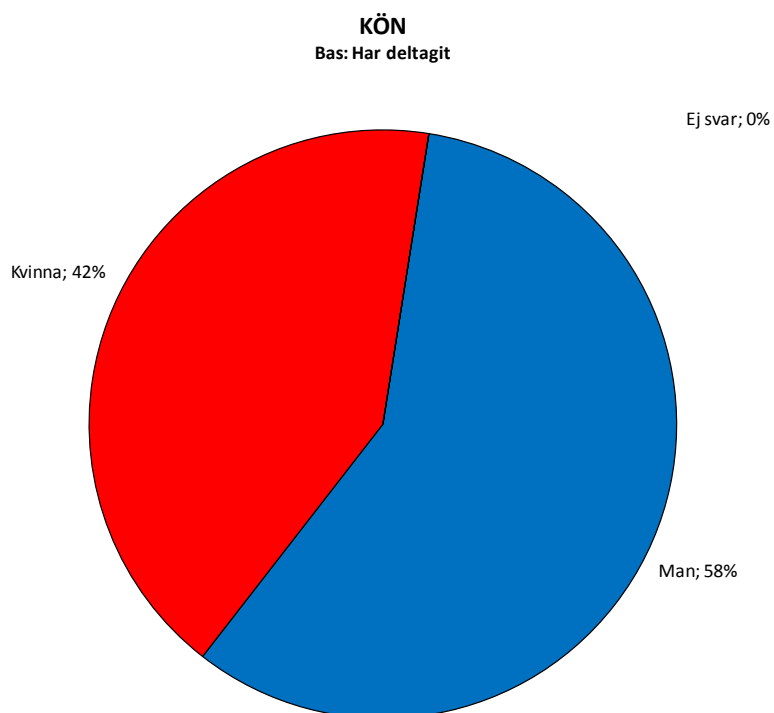

Ålder
Bas: Har deltagit

23. Markera kön

En majoritet (58 procent) av deltagarna är män. 42 procent är kvinnor. I den yngsta gruppen är 70 procent kvinnor, medan i gruppen 61 år + är andelen män 77 procent.

3. ANALYS OCH KOMMENTARER

ARS får bilden av att aktiviteterna kring Trädgårdsodling är genomgående positiv bland de medverkande. 9 av 10 (90 procent) svarar att de är Helt nöjda och ytterligare 6 procent att de är i Huvudsak nöjda. Alla (100 procent) skulle rekommendera aktiviteterna till andra.

Det huvudsakliga bidraget till verksamheten är att deltagarna har fått kännedom om nya produkt- och arbetsmetoder . Lönsamhetsutvecklingen har också stärkts enligt deltagarna. Vi ser få genomgående skillnader mellan de olika delmålgrupperna, men övergripande tycks deltagarna över 60 år vara de mest positiva.

Vanligen har man fått muntlig information om rådgivningen. Informationsbladet/ nyhetsbrevet har varit den näst viktigaste informationskällan för deltagarna.

ARS Research AB

Stockholm 2011-12-09

Michael Söderström

Bilaga 1.	Tabeller
Bilaga 2.	Fritextsvar
Bilaga 3.	Frågeformulär
Bilaga 4.	ARS:s företagsbroschyr, ”ARS visar vägen”

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN